

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/2011 i 119/2014) i članka 68. stavka 1. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/2008, 136/2012 i 15/2015), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ODLUKU

o otpisu zakonskih zatezних kamata na potraživanja koja je Republika Hrvatska ostvarila prema zaposlenima na području Hrvatskog Podunavlja temeljem pravomoćnih rješenja o protuovrsi radi povrata stečenog bez osnove

I.

Odobrava se izvršenje otpisa zakonskih zatezних kamata na potraživanja koja je Republika Hrvatska ostvarila temeljem pravomoćnih rješenja o protuovrsi radi povrata stečenog bez osnove osobama koje su se u svojstvu ovrhovoditelja naplatile temeljem ovrhe na ime razlike plaće od 50% za razdoblje do 29. srpnja 2000. godine.

Otpis zakonskih zatezних kamata na potraživanja iz stavka 1. ove točke mogu ostvariti osobe koje su u utuženom razdoblju obavljale rad na području Hrvatskog Podunavlja, i to:

- državni službenici i namještenici u tijelima državne uprave, tijelima sudbene vlasti i drugim državnim tijelima, zaposlenici u upravnim tijelima i službama jedinica lokalne samouprave, te službenici i namještenici u javnim službama zaposleni na području Hrvatskog Podunavlja, a kojima se plaće osiguravaju u državnom proračunu ili u odgovarajućim izvanproračunskim fondovima,
- suci i drugi pravosudni dužnosnici zaposleni na području Hrvatskog Podunavlja, te
- djelatnici jedinica lokalne samouprave na području Hrvatskog Podunavlja te državni službenici i namještenici koji su zaposleni izvan područja posebne državne skrbi, a koji su upućeni na rad na područje Hrvatskog Podunavlja na poslove lokalne samouprave.

II.

Otplata glavnice duga iz točke I. ove Odluke može se odobriti osobama iz točke I. ove Odluke u vidu jednokratne otplate ili otplate u obrocima za razdoblje do najduže pet godina.

III.

Otpis zakonskih zatezних kamata iz točke I. ove Odluke i otplata glavnice duga sukladno točki II. ove Odluke odobrit će se na temelju pojedinačno podnesenih zahtjeva.

Zahtjevi iz stavka 1. ove točke podnose se Ministarstvu financija.

IV.

Zadužuje se Ministarstvo financija za provedbu ove Odluke.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Narodnim novinama.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Zakonom o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, broj 44/1996) utvrđena su područja o kojima Republika Hrvatska posebno skrbi radi otklanjanja posljedica rata, bržeg povratka prognanika i izbjeglica, poticanja demografskog i gospodarskog napretka, te postizanja što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske (dalje u tekstu: područja posebne državne skrbi), kao i poticajne mjere za njihovu obnovu i razvitak.

Područja posebne državne skrbi utvrđena su u dvije skupine, od kojih su u prvoj skupini područja općina koja su bila okupirana do 1995. godine i nalaze se neposredno uz državnu granicu, a općinsko središte nije od granice udaljeno više od 15 kilometara zračne linije i nema više od 5.000 stanovnika prema popisu pučanstva iz 1991. godine, dok su u drugoj skupini područja općina, gradova i naselja koja su bila okupirana do 1995. godine, a nisu utvrđena u prvoj skupini.

Sukladno članku 19. navedenoga Zakona plaće državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, tijelima sudbene vlasti i drugim državnim tijelima, plaće zaposlenika u upravnim tijelima i službama jedinica lokalne samouprave te plaće službenika i namještenika u javnim službama, kojima se plaće osiguravaju u državnom proračunu ili u odgovarajućim izvanproračunskim fondovima, a zaposleni su na područjima posebne državne skrbi, uvećavaju se u odnosu na plaće u drugim dijelovima Republike Hrvatske za 50% na područjima prve skupine, odnosno za 25% na područjima druge skupine.

Iste se odredbe odnose i na suce i druge pravosudne dužnosnike zaposlene na području Hrvatskog Podunavlja, kao i na djelatnike jedinica lokalne samouprave na području Hrvatskog Podunavlja te državne službenike i namještenike koji su zaposleni izvan područja posebne državne skrbi, a koji su upućeni na rad na područje Hrvatskog Podunavlja na poslove lokalne samouprave.

Članak 6. spomenutog Zakona definira tada još uvijek okupirano Hrvatsko Podunavlje područjem posebne državne skrbi, čije općine, gradove i naselja će Vlada Republike Hrvatske razvrstati u prvu ili drugu skupinu područja posebne državne skrbi kada utvrdi da su se za to stekli uvjeti.

Stoga su pravo na uvećanu plaću zaposleni u Hrvatskom Podunavlju počeli ostvarivati tek od 29. srpnja 2000. godine, odnosno od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, broj 73/2000), kojim su područja posebne državne skrbi razvrstana u tri skupine, od kojih su područja općina i gradova Hrvatskog Podunavlja svrstana u prvu skupinu.

Donošenjem izmjena i dopuna predmetnog Zakona isti su podnijeli tužbe protiv Republike Hrvatske radi isplate novčanog iznosa na ime 50% uvećanja plaće za svaki mjesec u razdoblju do zaključno 29. srpnja 2000. godine.

Temeljem nižestupanjskih presuda tužiteljima je priznato pravo na uvećanje za 50% zbog rada na području posebne državne skrbi i istima je isplaćena razlika plaće s pripadajućim kamatama. Također, Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo je stav da službenicima i namještenicima s područja Hrvatskog Podunavlja pripada pravo na uvećanu plaću koja se

priznaje za prvu skupinu od dana kada su se isti zaposlili-počeli raditi nakon mirne reintegracije Hrvatskog Podunavlja na tom području. Međutim, Ustavni sud Republike Hrvatske kasnije zauzima stajalište prema kojemu je Vlada Republike Hrvatske imala obvezu razvrstati mjesta Hrvatskog Podunavlja u područje prve ili druge skupine, ali tek kada se za to steknu uvjeti, a ne s danom mirne reintegracije Hrvatskog Podunavlja. Uslijed promjene pravnog stajališta, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svojim kasnijim presudama odbio tužbene zahtjeve uz obrazloženje da se tužiteljima nije moglo utvrditi pravo na 50% uvećanu plaću za razdoblje prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi jer se isti ne može primjenjivati retroaktivno.

Slijedom navedenog, Republika Hrvatska je pokrenula postupke protuovrhe protiv tužitelja s područja Hrvatskog Podunavlja koji su se u svojstvu ovrhovoditelja naplatili na ime razlike plaće od 50% za razdoblje do 29. srpnja 2000. godine. Pravomoćnim rješenjima o protuovrsi naložen je povrat isplaćenih sredstava.

Slijedom zakonodavnih i pravosudnih dilema, spomenuti tužitelji zaposleni na području Hrvatskog Podunavlja našli su se u situaciji da prema Republici Hrvatskoj duguju iznos uvećan za zakonske zatezne kamate i sudske troškove koji je osobama u sredinama posebne državne skrbi i u današnjim ekonomskim uvjetima gotovo nemoguće isplatiti.

Naime, iznos dosuđen na temelju pravomoćnih i ovršnih sudskih presuda uložen je u poboljšanje veoma loših životnih uvjeta i danas je naplativ jedino uz direktno ugrožavanje tih istih osnovnih životnih i egzistencijalnih uvjeta i standarda.

Potrebno je, stoga, preispitati ustrajanje na naplati i provođenju protuovrhe nad građanima čiji se povratak u područja posebne državne skrbi poticao zakonodavnim i financijskim mjerama, a koje se sada, neizravno, dovodi u nepovoljan ekonomski, egzistencijalan i društveni položaj radi prihvaćanja poziva za povratom u ta područja.

Spomenuta naplata upitna je i prema načelima savjesnosti i poštenja te postupanja u dobroj vjeri zbog obećanja poticaja radi doseljenja na područje posebne državne skrbi, a u smislu naknadne prisilne naplate dugovanja navedenih osoba temeljem promjena sudske prakse i pravosudnih troškova koji su doveli do potraživanja većeg iznosa od onog isplaćenog.

Kako su se pravni sporovi vodili upravo zbog opsega poticajnih mjera usmjerenih na povrat osoba na ratom stradala područja i ekonomsku pomoć toj zajednici te kako se radi o isplati iz Državnog proračuna koja, u vrijeme isplate, nije bila nezakonita niti neopravdana, smatra se kako treba poduzeti adekvatne korake i mjere u svrhu održivog života svih stanovnika područja posebne državne skrbi pa tako i osoba koje su zaposlene na području Hrvatskog Podunavlja kao državni službenici i namještenici u tijelima državne uprave, tijelima sudbene vlasti i drugim državnim tijelima, zaposlenici u upravnim tijelima i službama jedinica lokalne samouprave te službenici i namještenici u javnim službama, suci i drugi pravosudni dužnosnici zaposleni na području Hrvatskog Podunavlja, djelatnici jedinica lokalne samouprave na području Hrvatskog Podunavlja te državni službenici i namještenici koji su zaposleni izvan područja posebne državne skrbi, a koji su upućeni na rad na područje Hrvatskog Podunavlja na poslove lokalne samouprave, a koji nemaju adekvatne uvjete za život i rad.

Slijedom navedenog, predlaže se Vladi Republike Hrvatske da odobri otpis zakonskih zateznih kamata koje je Republika Hrvatska ostvarila temeljem pravomoćnih sudskih rješenja o protuovrsi radi povrata stečenog bez osnove prema osobama koje su se u svojstvu ovrhovoditelja naplatile temeljem ovrhe na ime razlike plaće od 50% za razdoblje do 29. srpnja 2000. godine kao državni službenici i namještenici u tijelima državne uprave, tijelima sudbene vlasti i drugim državnim tijelima, zaposlenici u upravnim tijelima i službama jedinica lokalne samouprave te službenici i namještenici u javnim službama zaposleni na području Hrvatskog Podunavlja, a kojima se plaće osiguravaju u državnom proračunu ili u odgovarajućim izvanproračunskim fondovima, zatim suci i drugi pravosudni dužnosnici zaposleni na području Hrvatskog Podunavlja, kao i djelatnici jedinica lokalne samouprave na području Hrvatskog Podunavlja te državni službenici i namještenici koji su zaposleni izvan područja posebne državne skrbi, a koji su upućeni na rad na područje Hrvatskog Podunavlja na poslove lokalne samouprave. Ukupni iznos zakonskih zateznih kamata koji se potražuju u postupcima protuovrhe može se procijeniti na iznos od 1.480.000,00 kn.

Pri tome će se, uvažavajući materijalne prilike dužnika obuhvaćenih ovom Odlukom, na temelju njihovih pojedinačno podnesenih zahtjeva odobriti otplata glavnice duga u vidu jednokratne otplate ili otplate u obrocima za razdoblje do najduže pet godina, za provedbu koje Odluke se zadužuje Ministarstvo financija.